

Єгор Геннадійович **МАЙДАНИК**

аспірант, Державний торговельно-економічний університет

ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-7008-4256>

e-mail: y.maydanyk@knute.edu.ua

ІНТЕГРАЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ЗАКОНОДАВЧИХ ПРАКТИК УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЮ У ВІТЧИЗНЯНУ СТРАХОВУ ГАЛУЗЬ

Страхова галузь України знаходиться на порозі значних змін, пов'язаних з інтеграційними процесами в європейське правове поле. Визначено, що адаптація вітчизняного страхового законодавства до Директив ЄС потребує від страховиків формування капіталу платоспроможності з урахуванням мінімального розміру капіталу та впровадження ризик-орієнтованого підходу в управлінні своєю діяльністю. У статті досліджено основні законодавчі вимоги до управління ризиками та капіталу страховиків, виявлено відмінності у розмірах мінімально необхідного капіталу вітчизняних та зарубіжних компаній, надано рекомендації зі зменшення термінів перегляду його абсолютних нормативних значень визначених українським законодавством, враховуючи нові ризики. Обґрунтовано необхідність поступового впровадження європейських законодавчих новацій, враховуючи особливості вітчизняного страхового ринку.

Ключові слова: страхова компанія, страховий ринок, інтеграція, ризики, капітал платоспроможності, мінімальний капітал, управління ризиками

ВСТУП

Перспектива виходу страхових компаній України на європейський ринок фінансових послуг потребує впровадження у вітчизняне законодавство норм ЄС, діючих у галузі страхування.

Діяльність страховиків пов'язана з ризиками та потребує превентивного реагування на них з метою забезпечення балансу між прийняттям ризиків для регенерації прибутку та забезпечення фінансової стійкості через управління цими ризиками. Саме тому гармонізація з європейським законодавством передусім потребує інтегрування системи управління ризиками в діяльність страхових компаній України.

Враховання європейського досвіду дасть змогу оновити відносини у сфері страхування України та забезпечити її ефективний розвиток.

МЕТА дослідження – проблеми інтеграційних процесів страхової галузі України у контексті адаптації вітчизняної законодавчої бази до Директив ЄС та впровадженні ризик-орієнтованого підходу в управлінні страховими компаніями.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

У дослідженні застосовано методи аналізу, порівняння, формування логічного висновку, узагальнення на основі матеріалів досліджень вітчизняних та зарубіжних науковців та законодавчих нормативів.

РЕЗУЛЬТАТИ

Проблематика впливу інтеграційних процесів на вітчизняну страхову галузь досліджувалась українськими науковцями у різному фокусі, з урахуванням зарубіжного досвіду. Л.О. Позднякова [1], розглянувши етапи інтеграційних процесів в галузі страхування країн ЄС, зробила висновок, що адекватна імплементація європейського досвіду в національну практику буде сприяти ефективному розвитку комерційного страхування, з чим ми погоджуємось, проте вважаємо, що вкрай важливе врахування особливостей та потреб власного страхового ринку. Н.М. Внукова [2] проаналізувала європейську систему регулювання страхового ринку та систему його

нагляду. В.В. Виговська [3] дослідила наявні теоретичні підходи до регулювання страхової діяльності в ЄС та виявила, що проблемам забезпечення платоспроможності страховиків приділено особливу увагу в європейському законодавстві, а вітчизняне законодавство не відповідає вимогам ЄС, чим ускладнюється процес інтеграції в єдиний європейський страховий ринок. Такий погляд ми розділяємо, та вважаємо за необхідність проведення подальшого дослідження процесів адаптації національного законодавства до європейських практик.

Особливості інтеграційних процесів у страховій сфері висвітлено у статті О.В. Марценюк [4] та надано рекомендації з посилення контролю держави над процесом входження іноземного капіталу в український страховий ринок. О.М. Віленчук [5] дослідила вітчизняні законодавчі новації та запропонувала формувати сучасну модель страхових відносин з урахуванням зарубіжного досвіду, сформулювала пропозиції, пов'язані із застосуванням державно-приватного партнерства. На нашу думку, вказані дослідження спонукають до пошуку шляхів подальшого розвитку страхової галузі України.

Зарубіжними науковцями досліджується вплив, проводиться постійний аналіз діючих в ЄС Директив та інших законодавчих актів страхування. Це дає змогу проводити поступовий перегляд діючих норм та встановити їх відповідність меті, яка полягає у забезпеченні стійкості та фінансової безпеки страхового сектора Європи.

Теоретичне обґрунтування регулювання платоспроможності страхування, загальні основи рівноваги, необхідні для розроблення оцінки платоспроможності, розглядає у своїй статті Д. Ван [6], підкреслюючи, що пристосування регуляторної політики до сукупного рівня ризику є важливим для аналізу того, як регулювання впливає на ціни страхування і капіталізацію страховика, та наголошуючи на необхідності переоцінки, оновлення Дослідження проблем у розробленні внутрішніх моделей для Solvency II проводились В. Ронкайнен [7]. У своїй статті Л. Бут [8] розкриває зазначені у звітності ключові проблеми, з якими стикаються європейські страховики: від зміни клімату до регулювання. Г. Калланан,

Е. Шенлі [9] розглядають звіти ЕІОРА про розповсюдження страхування та роблять висновок, що є потреба у гармонізації законодавства на рівні ЄС з посиланням на посилення цифровізації страхової галузі.

На нашу думку, страхова галузь гостро відчуває динамічні зміни, що відбуваються у зовнішньому середовищі та потребує постійного оновлення засад для здійснення своєї діяльності, як на рівні ЄС, так і на рівні країн-членів. Перспектива членства України в ЄС передбачає врахування кращих європейських законодавчих практик та їх інтеграцію у страховий сектор держави.

Страховий ринок України очікує переважання внаслідок впровадження з 1 січня 2024 р. положень оновленого Закону України «Про страхування», що передбачають зміну підходів до регулювання та нагляду у страховому секторі, які сприятимуть його розвитку, оздоровленню та проведенню процесів євроінтеграції українських страховиків.

Значимо основні новації, що впроваджуються відповідно до цього законодавчого акту:

- вдосконалюється термінологія сфери страхування; оновлюються види діяльності на ринку страхування; види страхування змінюються на 23 класи страхування;
- підхід до ліцензування страховиків оновлюється;
- вимоги до власників істотної участі у страховику посилюються;
- запроваджується новий підхід у регулюванні діяльності осіб, що мають право реалізовувати страхові, перестрахові продукти;
- у страховиків вдосконалюються системи управління ризиками та внутрішнього контролю, питання корпоративного управління;
- запроваджуються нові вимоги до платоспроможності страхових компаній та підходи до необхідного мінімального капіталу;
- оновлюються процедури нагляду та виходу страховика з ринку [10].

Так, вдосконалення системи управління ризиками

страховиків, вимог до платоспроможності та капіталу страхових компаній є одними із пріоритетних напрямів у запропонованих законодавчих змінах.

Слід зазначити, що, починаючи з 2016 р., страховики ЄС здійснюють свою діяльність відповідно до регуляторного режиму Solvency II [11], який встановлює стандарти та вимоги до капіталовкладень, оцінювання ризиків та системи управління ними, фінансової звітності для страхових та перестрахових компаній у ЄС.

Проведене дослідження нових законодавчих вимог до управління ризиками страхових компаній в Україні та стандартів ЄС дало змогу виявити деякі особливості (табл. 1).

Враховуючи наведені дані, слід зазначити, що загальною системою управління ризиками, яку подано у новому Законі «Про страхування», відповідає положенням Solvency II, однак має деякі відмінності.

По-перше, виявлені певні розбіжності у трактуванні основних завдань системи управління ризиками страхової галузі та її впливу, але вони не змінюють сутності процесу управління ризиками страховиків визначеному у цих законодавчих актах.

По-друге, у Директиві ЄС додаються вимоги до виконання додаткових завдань, які передбачають створення страховиками системи власного оцінювання ризиків та платоспроможності (ORSA). Впровадження такої системи є складним завданням, оскільки потребує моделювання всіх можливих ризиків та систематичного оновлення. Крім того, вона передбачає застосування в реалізації поставлених завдань сучасних технічних інструментів, складних моделей, об'єктивних даних, фінансових ресурсів, зокрема за рахунок інвестицій та проведення змін культури страхової компанії.

Зауважимо, що законодавчі новації Solvency II стосовно створення системи власного оцінювання ризиків та платоспроможності очікують свого впровадження у вітчизняне законодавство.

Таблиця 1 – Законодавчі підходи до управління ризиками вітчизняних та європейських страхових компаній (складено автором на основі [10, 11])

Законодавчі акти	
Закон України «Про страхування» від 18.11.2021 №1909-IX	Директива 2009/138/ЄС Solvency II
Система управління ризиками	
має забезпечувати виявлення, вимірювання, моніторинг, контроль, звітування та мінімізацію всіх суттєвих ризиків	включає стратегії, процеси, процедури звітності, необхідні для визначення, вимірювання, моніторингу, управління та звітування на безперервній основі про ризики
охоплює напрями: – андеррайтинг та формування технічних резервів; – управління активами та зобов'язаннями; – інвестування; – управління ризиком ліквідності; – управління ризиком концентрацій; – управління операційним ризиком; – перестраховання та інші інструменти зниження ризику; – інші напрями, визначені нормативно-правовими актами Регулятора.	охоплює сфери: – андеррайтинг і резервування; – управління активами-пасивами; – інвестиції, зокрема подібні та похідні зобов'язання; – управління ризиком ліквідності та концентрації; – управління операційним ризиком; – перестраховання та інші методи зменшення ризику. Додаткові завдання до функції управління ризиками: – розроблення та реалізація внутрішньої моделі; – тестування її та перевірка; – документація моделі та подальших змін; – проведення аналізу ефективності внутрішньої моделі та звітування; – інформування адміністративних, управлінських, наглядових органів про ефективність використаної моделі, надання пропозицій з усунення виявлених недоліків.

Важливим вектором змін, що відбуваються у вітчизняному законодавстві на виконання заходів з інтеграції в європейське страхове законодавство, є запровадження нових вимог до платоспроможності компаній та необхідного мінімального капіталу страховиків.

Відповідно до дорожньої карти Національного банку України (НБУ) та положень нового Закону України «Про страхування» передбачається поетапний підхід до впровадження нових вимог до оцінювання платоспроможності страхових компаній України.

На першому етапі, починаючи з січня 2024 р., застосуватиметься спрощений підхід до оцінювання платоспроможності на основі Solvency I, потім триватиме перехідний період, а починаючи з 1 січня 2027 р., діятиме базовий підхід до оцінювання платоспроможності на основі Solvency II [11, 12].

Слід зазначити, що специфічність страхового бізнесу впливає на склад фінансових ресурсів страхових компаній та їх регулювання. Водночас функцію гарантування фінансового виконання зобов'язань за договорами перед страхувальниками виконує власний капітал страховика. Саме тому на законодавчому рівні регулюється порядок формування та дотримання встановлених розмірів капіталу страхових компаній.

Дослідимо основні кількісні вимоги до капіталу платоспроможності та мінімального капіталу страхових компаній, що впроваджуються в Україні та діють в ЄС

(табл. 2).

На основі проведеного дослідження виявлено, що є певні розбіжності у європейських та вітчизняних законодавчих вимогах до капіталу страховиків.

По-перше, розміри мінімального необхідного капіталу, що запроваджується в Україні з 1 січня 2024 р., значно нижчі за діючі зараз в Україні та ЄС згідно з нормативами Solvency II. Наприклад, для life-страхування: в еквіваленті до євро станом на 1 грудня 2023 р. такий розмір становить 1,208 млн євро, що в 2,6 рази менше показника MCR для європейських страхових компаній, а для вітчизняних компаній non-life-страхування цей показник менший у 7,8 рази. Так, можна зробити висновок, що рівень капіталізації страхового ринку України зменшується.

По-друге, зазначимо, що новим Законом «Про страхування» передбачається перегляд затверджених абсолютних величин нормативів мінімального необхідного капіталу кожні п'ять років відповідно до зміни індексу споживчих цін за відповідний період, а також надається до 6 місяців для приведення у відповідність діяльності страховиків до переглянутих значень [10]. Згідно з Директивою Solvency II відповідність капіталу встановленому мінімальному рівню забезпечується щоденно, інакше страховик може втратити ліцензію на здійснення страхової діяльності.

Таблиця 2 – Основні законодавчі вимоги до капіталу платоспроможності та мінімального капіталу страхових компаній (складено автором на основі [10, 11])

Законодавчі акти		
Закон України «Про страхування» від 18.11.2021 №1909-IX		Директива 2009/138/ЄС Solvency II
Етапи впровадження в Україні		
I. 3 01.01.2024 р. (спрощений підхід)	II. 3 01.01.2027 р. (базовий підхід)	Впроваджено в ЄС з 1 січня 2016 р. (базовий підхід)
Вимоги до мінімального необхідного капіталу(MCR)		
Розмір: третина від розміру капіталу платоспроможності	Розмір має забезпечити покриття неочікуваних збитків від ризиків, які бере на себе страховик у процесі діяльності зі страхування, протягом наступних 12 місяців з рівнем довіри, що не перевищує 85 %, визначеним нормативно-правовим актом Регулятора.	Частка MCR не повинна падати нижче 25% та перевищувати 45 % необхідного платоспроможного капіталу, включати додатковий капітал. Розраховується із застосуванням вартісної міри ризику (VaR) основних власних фондів страховика, та з 85% рівнем довіри на період одного року. Повинен відповідати розміру основних власних фондів, що дозволяє страховикам проводити діяльність, нижче якого власники полісів та бенефіціари зазнаватимуть неприпустимий рівень ризику.
Страхування життя (life- страхування)		
48 млн грн (еквів. 1,208 млн євро станом на 01.12.2023)		3,2 млн євро (включаючи підконтрольні страхові організації)
Страхування не життя (non-life- страхування)		
32 млн грн (еквів. 0,806 млн євро станом на 01.12.2023 р.) 48 млн грн на здійснення діяльності за окремими класами страхування відповідальності; кредитів, поруки (гарантії) (еквів. 1,208 млн євро станом на 01.12.2023 р.)		2,2 млн євро (включаючи кептивні страхові організації); 3.2 млн євро на окремі види
Вимоги до капіталу платоспроможності (SCR)		
Закон України «Про страхування» від 18.11.2021 № 1909-IX (спрощений підхід, базовий підхід)		Директива 2009/138/ЄС Solvency II
Розраховується страховиком на основі обсягів страхових (перестрахових) премій, виплат, технічних резервів та капіталу під ризиком із застосуванням коефіцієнтів, встановлених нормативно-правовими актами Регулятора та встановленого ним порядку.	Забезпечує покриття неочікуваних збитків від ризиків, які бере на себе страховик у діяльності, протягом наступних 12 місяців з рівнем довіри, визначеним нормативно-правовим актом Регулятора, але який не перевищує 99,5 %.	Покриває усі непередбачувані втрати від діючих видів діяльності та нових, реєстрація яких очікується протягом наступних 12 місяців. Відповідає вартісній мірі ризику основних власних фондів страхової організації, з 99,5 % рівнем впевненості на період одного року та гарантує, що усі кількісно визначені ризики, страховика брались до уваги.

На нашу думку, нові виклики та ризики, викликані військовими діями, посилюють актуальність врахування зміни курсу гривні до євро у розрахунках мінімального необхідного капіталу та потребують зменшення терміну перегляду його нормативних розмірів. Слід зауважити, що відповідно до нових законодавчих змін, обов'язковою умовою діяльності страховика стає планування діяльності на три роки. Прогнозні показники індексу споживчих цін також розраховуються на три роки. Враховуючи зазначене, вважаємо за доцільне зменшення строку перегляду граничних розмірів MCR страховиків в Україні до 3 років.

Зазначимо, що зменшення рівня капіталізації страхового ринку України позитивно вплине на розвиток страхової галузі, однак є й негативні наслідки цього явища, що можуть проявитись у меншій стійкості страхових компаній до непередбачуваних ризиків, особливо тепер, в умовах війни, коли страховики підпадають під дію військових ризиків та неспроможні сформувати статутні фонди відповідно до європейських стандартів.

На нашу думку, функцію капіталу можна розглядати як джерело покриття очікуваних збитків від ризиків, за результатами оцінювання ймовірностей настання несприятливих подій.

Слід відмітити, що за останні три роки кількість страхових компаній в Україні зменшилась з 155 діючих у 2021 р. до 111 станом на 30 вересня 2023 р. Ймовірні причини таких змін – невиконання нормативів НБУ стосовно платоспроможності, неподання звітності або вихід з ринку за власною ініціативою. Згідно з даними регулятора більшість компаній, що залишили ринок, були неактивними або не працювали з громадянами [13]. Страхова галузь України, попри вплив війни, залишається прибутковою. Зазначимо, що за 9 місяців поточного року ризикові страховики отримали прибуток у розмірі 1,8 млрд грн, страховики життя 0,7 млрд грн, а рентабельність їх капіталу складала відповідно 9 % та 25 %.

Ризикові страховики були операційно прибутковими, а страховики життя, попри збиткову операційну діяльність, забезпечили рекордний прибуток за рахунок інвестиційних доходів. Обсяг активів страхових компаній України в останні роки значно збільшився: у 2021 р. складав 64,7 млрд грн, у 2022 р. збільшився на 8,6 % й досягнув суми 70,3 млрд грн, за 9 місяців 2023 р. зріс ще на 4,4 %, та становить 73,4 млрд грн [14]. Така тенденція сприяє підвищенню платоспроможності страховиків,

проте значною мірою пов'язана з переоцінкою активів в іноземній валюті.

Порівняльний аналіз нормативів платоспроможності показав, що перший етап впровадження нового вітчизняного закону передбачає застосування спрощеного підходу до визначення капіталу платоспроможності страховиків та базується на параметрах, взятих з Директиви ЄС Solvency I.

Слід зазначити, що на другому етапі впровадження законодавчих новацій, враховуючи підходи Solvency II, для забезпечення платоспроможності страховик буде зобов'язаний на постійній основі мати регулятивний капітал, який поділяється на три рівні, з урахуванням критеріїв, що враховують доступність складників капіталу для поглинання збитків та їх субординації. Умовою платоспроможності є $SCR > MCR$, $BK > SCR$ [15].

Зі свого боку, оцінювання платоспроможності страхових компаній передбачає проведення таких етапів, що зображено на рис. 1.

Ключовою вимогою до платоспроможності страховика стає наявність необхідного платоспроможного капіталу, що ґрунтується на оцінюванні таких ризиків, як ринковий, кредитний, операційний та андеррайтинговий ризик стосовно страхування життя, здоров'я, а також іншого ніж страхування життя і здоров'я. У розрахунку розмірів вказаних ризиків враховуються актуальні дані та обґрунтовані припущення стосовно показників діяльності страхових компаній. Зазначимо, що за даними НБУ на сьогодні переважаючим ризиком у діяльності страхових компаній визнано андеррайтинговий ризик.

Слід зауважити, що європейськими законодавчими органами проводиться постійний моніторинг функціонування страхового ринку Європи та відбувається перегляд положень Директиви Solvency II з метою спрощення її вимог. Вже зараз експерти багатьох міжнародних організацій та страхової галузі Європи пропонують збільшити порогові показники діяльності страховиків, наприклад, річного збору премій страховика у 5 разів, до 25 млн євро, щоб не застосовувати до невеликих страхових компаній вимоги Solvency II. На нашу думку, повний перехід до положень Solvency II може нести певні труднощі для вітчизняного страхового сектору, оскільки вони містять підвищені вимоги до капіталізації страховиків задля покриття ризиків.

Рис. 1. Етапи оцінювання платоспроможності страхових компаній (складено автором на основі [12])

ВИСНОВКИ

Підсумовуючи, можна зробити висновок, що є необхідність поступового впровадження законодавчих нормативів Євросоюзу, представлених в Директиві Solvency II у вітчизняне законодавство, оскільки український страховий сектор знаходиться у турбулентному стані, пов'язаному з військовими ризиками, а ключова невизначеність на сьогодні полягає у пасивах страховиків.

Посилення вимог до мінімального капіталу та капіталу платоспроможності забезпечуватимуть здійснення страхових виплат та сприятимуть посиленню привабливості та довіри до українських страховиків.

Попри виявлені відмінності у вимогах до розміру мінімально необхідного капіталу, застосування спрощеного підходу до оцінювання платоспроможного капіталу, що залишається на першому етапі реалізації

нового закону «Про страхування», запровадження ризик-орієнтованого підходу дасть змогу оперативно реагувати на виявлені ризики та забезпечувати зобов'язання перед клієнтами, посилить фінансову стійкість страхових компаній.

На нашу думку, достатність мінімального капіталу та платоспроможності страхових компаній України передусім мають підкріплюватись за рахунок впровадження ними у свою діяльність інтегрованої системи управління ризиками.

Трансформація українського страхового законодавства в європейське законодавче поле надає багато позитивних аспектів вітчизняним страховикам для проведення своєї діяльності на ефективному, безризиковому, справедливому та стабільному страховому ринку.

Список використаних джерел

1. Познякова Л.О. Європейський досвід інтеграційних процесів в галузі комерційного соціального страхування. *Молодий вчений. Економічні науки* 2019. № 6 (70). С. 198-204.
2. Внукова Н.М. Адаптація до права ЄС регулювання страхового ринку України. *Правове забезпечення адаптації інвестиційної моделі розвитку економіки України та ринків фінансових послуг до права Європейського Союзу*: матеріали конф., ХНЕУ (Харків, 26 травня 2015р.). Харків, 2015. С. 124-130.
3. Виговська В.В. Специфіка підходів до управління безпекою страхового ринку в країнах Європейського союзу. *Причорноморські економічні студії. Страхування та інвестування*. 2016. № 11. С. 256-263.
4. Марценюк О.В. Інтеграційні процеси як чинник розвитку страхового ринку України. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. № 2. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1563>
5. Віленчук О.М. Проблеми та перспективи адаптації та інтеграції України у глобальний страховий простір. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2022. № 42. С. 20-25.
6. Wang J. Solvency Regulation of Insurance Companies. *Expanding Horizons*. 2021. URL: <https://www.soa.org/sections/education-research/educ-research-newsletter/2021/august/ehn-2021-08-wang>
7. Ronkainen V. Challenges in developing internal models for Solvency II. *Scandinavian Insurance Quarterly*. 2008. URL: <https://nft.nu/en/challenges-developing-internal-models-solvency-ii>
8. Booth L. Myriad challenges facing Europe's insurers. *Journal the voice of your profession*. 14 July 2023 URL: <https://thejournal.cii.co.uk/2023/07/14/myriad-challenges-facing-europes-insurers>
9. Callanan G., Shanley A. EIOPA considers the application of the EU Insurance Distribution Directive. *International Bar Association*. 2022. URL: <https://www.ibanet.org/EIOPA-considers-the-application-of-EU-Insurance-Distribution-Directive>
10. Про страхування. Закон України від 18.11.2021 р. № 1909-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>
11. Директива ЄС 2009/138/ЄС/Європейський парламент та рада: офіційний сайт. URL: <https://nasu.com.ua/wp-content/uploads/2018/02/>
12. Нові вимоги до платоспроможності страховиків. *Національний банк України*. 2023. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/stand-finance-sektoru-ukrayini-ta-yogo-gotovnist-do-vprovadjennya-novih-regulyatornih-vimog-16-listopada-2023-roku>
13. Поточний стан та тенденції страхового ринку. *Національний банк України*. 2023. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/stand-finance-sektoru-ukrayini-ta-yogo-gotovnist-do-vprovadjennya-novih-regulyatornih-vimog-16-listopada-2023-roku>
14. Огляд небанківського фінансового сектору. *Національний банк України*. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Nonbanking_Sector_2023-11
- 15/ Лондар С.Л., Шірінян Л.В. Європейський досвід фінансового регулювання страхового ринку. *Наукові праці НДФІ: фінансова політика та економічне регулювання*. 2011. № 1(54). С. 89-102.

References

1. Pozniakova L.O. European Experience of Integration Processes in the Field of Commercial Social Insurance. *Young Scientist. Economic Sciences* 2019. No. 6 (70). pp. 198-204. (in Ukrainian).
2. Vnuкова N.M. Adaptation to EU Law of Regulation of the Insurance Market in Ukraine. *Legal Support for the Adaptation of the Investment Model for the Development of the Economy of Ukraine and Financial Markets to EU Law*: Conference Materials, KhNEU (Kharkiv, May 26, 2015). Kharkiv, 2015. pp. 124-130. (in Ukrainian).
3. Vyhovska V.V. Specifics of Approaches to Security Management in the Insurance Market of the European Union Countries. *Black Sea Economic Studies. Insurance and Investment*. 2016. No. 11. pp. 256-263. (in Ukrainian).
4. Marzenyuk O.V. Integration Processes as a Factor in the Development of the Insurance Market in Ukraine. *Public Administration: Improvement and Development*. 2020. No. 2. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1563> (in Ukrainian).
5. Vilenchuk O.M. Problems and Prospects of Adaptation and Integration of Ukraine into the Global Insurance Space. *Scientific Bulletin of Uzhhorod National University*. 2022. No. 42. pp. 20-25. (in Ukrainian).
6. Wang J. Solvency Regulation of Insurance Companies. *Expanding Horizons*. 2021. URL: <https://www.soa.org/sections/education-research/educ-research-newsletter/2021/august/ehn-2021-08-wang>
7. Ronkainen V. Challenges in developing internal models for Solvency II. *Scandinavian Insurance Quarterly*. 2008. URL: <https://nft.nu/en/challenges-developing-internal-models-solvency-ii>
8. Booth L. Myriad challenges facing Europe's insurers. *Journal the voice of your profession*. 14 July 2023

URL: <https://thejournal.cii.co.uk/2023/07/14/myriad-challenges-facing-europes-insurers>

9. Callanan G., Shanley A. EIOPA considers the application of the EU Insurance Distribution Directive. International Bar Association. 2022. URL: <https://www.ibanet.org/EIOPA-considers-the-application-of-EU-Insurance-Distribution-Directive>

10. On Insurance. Law of Ukraine dated November 18, 2021 № 1909-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text> (in Ukrainian).

11. EU Directive 2009/138/EC/European Parliament and Council: official website. URL: <https://nasu.com.ua/wp-content/uploads/2018/02/> (in Ukrainian).

12. New Requirements for Solvency of Insurers. National Bank of Ukraine. 2023. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/stan-finansovogo-sektoru-ukrayini-ta-yogo-gotovnist-do-vprovadjennya-novih-regulyatornih-vimog-16-listopada-2023-roku> (in Ukrainian).

13. Current State and Trends of the Insurance Market. National Bank of Ukraine. 2023. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/stan-finansovogo-sektoru-ukrayini-ta-yogo-gotovnist-do-vprovadjennya-novih-regulyatornih-vimog-16-listopada-2023-roku> (in Ukrainian).

14. Overview of the Non-Banking Financial Sector. National Bank of Ukraine. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Nonbanking_Sector_2023-11 (in Ukrainian).

15. Londar S.L., Shirinian L.V. European Experience of Financial Regulation of the Insurance Market. *Scientific Works of NDFI: Financial Policy and Economic Regulation*. 2011. No. 1(54). pp. 89-102. (in Ukrainian).

Yehor MAIDANYK

postgraduate student, State University Of Trade And Economics

ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-7008-4256>

e-mail: y.maydanyk@knute.edu.ua

INTEGRATION OF EUROPEAN LEGISLATIVE PRACTICES IN RISK MANAGEMENT AND SOLVENCY IN THE DOMESTIC INSURANCE INDUSTRY

The insurance industry of Ukraine is on the verge of significant changes associated with the integration processes into the European legal framework. It has been identified that the adaptation of domestic insurance legislation to EU Directives requires insurers to form solvency capital, taking into account the minimum capital requirements, and implement a risk-oriented approach in managing their activities.

It is noted that there is a need for a gradual implementation of the legislative norms of the European Union presented in the Solvency II Directive into the domestic legislation. This is because the Ukrainian insurance sector is in a turbulent state, primarily associated with military risks, and the key uncertainty currently lies in the liabilities of insurers.

The paper employs methods such as analysis, comparison, logical inference formation, and generalization based on the materials of studies by domestic and foreign scholars, as well as legislative norms. These methods are used to investigate the main legislative requirements for risk and capital management in insurance companies. Differences in the sizes of the minimum required capital for domestic and foreign companies are identified, and recommendations are provided to reduce the review periods of its absolute regulatory values defined by Ukrainian legislation, taking into account new risks.

The necessity of gradually introducing European legislative innovations is substantiated, considering the peculiarities of the domestic insurance market. This is because the provisions of the Solvency II Directive impose heightened requirements on the capitalization of insurers to cover risks. A conclusion is drawn that the implementation of a risk-oriented approach will not only allow for a prompt response to identified risks but also ensure commitments to clients and enhance the financial stability of insurance companies in Ukraine.

The transformation of Ukrainian insurance legislation into the European legislative field provides many positive aspects for domestic insurers to conduct their activities on an efficient, risk-free, fair and stable insurance market.

Keywords: insurance company, insurance market, integration, risks, solvency capital, minimum capital, risk management